

พรทิพย์ อันทิวโรทัย : การวิเคราะห์รูปแบบความเป็นครูและกระบวนการถ่ายทอดความรู้
ของครูมนตรี ตราโมท ในกลุ่มผู้สืบทอดที่ต่างกัน (AN ANALYSIS OF MONTRI
TRAMOD'S TEACHER MODELING AND PROCESSES IN TRANSMITTING
KNOWLEDGE TO DIFFERENT GROUPS OF SUCCEEDING GENERATIONS)
อาจารย์ที่ปรึกษา: ผศ. ดร. กรรณิการ์ ลัจกุล, 465 หน้า. ISBN 974-635-589-9

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยายโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงประวัติศาสตร์ มีวัตถุประสงค์
เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบความเป็นครูและกระบวนการถ่ายทอดความรู้ของครูมนตรี ตราโมท
ในกลุ่มผู้สืบทอดที่ต่างกัน โดยรวบรวมข้อมูลจากประวัติ บทบาท และผลงานของท่าน รวมทั้งทัศนะ
ของกลุ่มผู้สืบทอด

จากการวิเคราะห์รูปแบบของความเป็นครูของครูมนตรี ตราโมท พบว่า ท่านเป็นบุคคล
ห้าแผ่นดิน เป็นครูคนไทยที่ได้ฝากมรดกทางศิลปวัฒนธรรมไว้ให้กับแผ่นดินไทยเป็นอเนกประการ
และดำรงคุณลักษณะเฉพาะตัวแห่งความเป็นครูซึ่งไม่มีผู้ใดเสมอเหมือน อันได้แก่ การเป็นกัลยาณมิตร
ของศิษย์ตามแนวพุทธธรรม เป็นครูที่ทันสมัย รอบรู้ลึกซึ้งและเชี่ยวชาญในสิ่งที่สอน และมีคุณลักษณะ
พิเศษที่พึงจารึกไว้ในประวัติศาสตร์การดนตรีไทย คือ เป็นครูคนไทยที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
ผลงานอันประมาณค่ามิได้ โดยยังคงรักษาแบบแผนของความเป็นไทยไว้ได้มั่นคง แม้ในการถ่ายทอด
ความรู้ ท่านก็มีวิธีการสอนของท่าน ซึ่งยึดการสอนแบบไทยโบราณเป็นหลัก เรียกว่า วิทยวิทยาเฉพาะตัว

จากผลการวิเคราะห์กระบวนการถ่ายทอดความรู้ของท่านในกลุ่มผู้สืบทอดทั้ง 5 กลุ่มนั้น
พบว่า ท่านได้ใช้วิธีการสอนที่ต่างกัน ซึ่งมี 3 แบบ คือ แบบวิทยวิทยาเฉพาะตัว แบบบรรยาย และ
แบบใช้สื่อต่าง ๆ ท่านใช้วิทยวิทยาเฉพาะตัวในการสอนผู้สืบทอดหลายกลุ่ม คือ สอนการแสดงละครวิทยุ
การดนตรีและขับร้อง ให้แก่กลุ่มทายาทตราโมท สอนการเขียนบท การบรรจุเพลง การต่อเพลง
ให้แก่กลุ่มกรมศิลปากร และสอนการประกอบพิธีไหว้ครูให้แก่กลุ่มผู้ประกอบพิธีไหว้ครู ส่วนวิธีการสอน
แบบบรรยาย ใช้สอนนาฏดุริยางคศิลป์ภาคทฤษฎีให้แก่กลุ่มผู้สืบทอดในระบบโรงเรียน และวิธีการสอน
แบบใช้สื่อต่าง ๆ อันได้แก่ ไม้ตาสากล แผ่นเสียง วิทยุ สิ่งพิมพ์ ใช้สอนนาฏดุริยางคศิลป์ คติสอนใจ
คุณธรรมและจริยธรรม ให้แก่กลุ่มประชาชนทั่วไป

ภาควิชา สารัตถศึกษา
สาขาวิชา พื้นฐานการศึกษา
ปีการศึกษา 2539

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม